

Zaključno poročilo o programu dela TZS v letu 2022

I. Vsebinsko poročilo za področja

Okolje, prostor in turizem
Razvoj turističnih produktov
Informiranje
Promocija
Mladi, znanje in turizem

Projekt „Digitalizirajmo lokalno turistično vsebino“
Strokovna služba

II. Finančno poročilo

Pomembne iztočnice za delovanje TZS :

TZS je v letu 2022 nadaljevala svoje delo kot nacionalna, nevladna, samostojna, krovna organizacija 390 prostovoljnih turističnih društev in zvez, v katerih deluje preko 30.000 prostovoljcev.

Program dela TZS za leto 2022-2023, je obravnaval in potrdil Upravni odbor TZS na 12. redni seji, 16.2.2022.

TZS ima status prostovoljske organizacije, status nacionalne organizacije da deluje v javnem interesu na področju turizma ter status mladinske organizacije, ki deluje v javnem interesu v mladinskem sektorju.

TZS ima sklenje dogovor o sodelovanju na področju trajnostnega razvoja in pri skupnih prizadevanjih varovanja in ohranjanja biotske raznovrstnosti s Planinsko, Ribiško, Lovsko, Čebelarsko, Zvezo tabornikov in Kinološko zvezo Slovenije.

I. VSEBINSKO POROČILO ZA PODROČJA

1. OKOLJE, PROSTOR IN TURIZEM

❖ Projekt Pomladansko čiščenje in vzdrževanje čistega okolja

Tradicionalno akcijo spomladanskega urejanja okolja, ki jo vsako leto simbolično začnemo ob Svetovnem dnevu vode (22. marec) ter zaključimo ob Svetovnem dnevu Zemlje (22. aprila), smo pri Turistični zvezi Slovenije zaradi ukrepov povezanih z epidemijo covid-19 v letu 2022 zastavili bolj individualno. Kot podpisniki zaveze MANJ plastike, VEČ trajnosti smo vse sodelujoče spodbujali tudi k izločanju izdelkov iz plastike iz našega vsakdana. Turistična društva, pa tudi ostali lokalni akterji, so se na našo akcijo odlično odzvali. Društva so se pretekla leta zaradi epidemioloških razmer čedalje bolj odločala za manjše akcije skozi vse leto, še posebno v jesenskem času, kar so nadaljevali tudi v tem letu.

❖ Projekt Moja dežela – lepa in gostoljubna (MDLG)

Vseslovensko tekmovanje v urejenosti in gostoljubnosti, v katerem Turistična zveza Slovenije kot organizator, posebno pozornost posveča zelenemu turizmu in trajnostnemu razvoju, sodelujejo številni slovenski kraji/mesta ter drugi deležniki v turizmu. Turistična zveza Slovenije je letos že **31. razpisala akcijo Moja dežela – lepa in gostoljubna**, tokrat pod častnim pokroviteljstvom predsednika RS Boruta Pahorja.

Rdeča nit letošnjega natečaja je bil slogan **Kjer je zdravje doma.**

Na predlog državne komisije MDLG smo uvedli tudi **ново kategorijo Izletniška točka.**

Projekt MDLG poteka na krajevem, regijskem in državnem nivoju. Celoten projekt vodi TZS s pomočjo državne strokovne komisije. Državna komisija TZS je ocenjevala 15 kategorij: večja, srednja in manjša mesta ter njihova jedra, turistične, zdraviliške in izletniške kraje ter izletniške točke, mladinske hotele, Petrolove bencinske servise, kampe in glampinge ter tematske poti. Oblikovane so bile štiri vrste državnih komisij in sicer – strokovna komisija za ocenjevanje jeder, komisija za tematske poti, komisija za ocenjevanje mladinskih prenočišč, kampov in glampingov ter komisija za ocenjevanje krajev.

Do začetka meseca maja smo skupaj s komisijo pregledali pomankljivosti preteklega leta ter na njihovo pobudo dodali novo kategorijo Izletniške točke. Maja je strokovna služba TZS pripravila izhodišča letošnje akcije MDLG ter osnutek razpisa, ki ga je potrdil tudi Svet za TDO. Razpis MDLG

2022 smo 30. maja objavili na spletni strani TZS ter ga posredovali vsem občinam, TICem, Zavodom, društvom ter regijskim koordinatorjem – Regijske turistična zveze. V sodelovanju s Popotniškim združenjem Slovenije smo razpis posredovali mladinskim prenočiščem, v sodelovanju z Združenjem kampov pri GZS vsem kampom. Poleg vsebinskih novosti znotraj kategorij, je bil posodobljen tudi način prijavljanja in sicer preko spletne aplikacije na spletni strani www.turisticna-zveza.si.

Regijske koordinatorje, s katerimi smo predhodno opravili razgovore, smo preko zoom sestanka seznanili z vsebino projekta ter poudarili novost, vključitev izletniških točk v projekt. Spletne prijave občin in regijskih koordinatorjev smo prejeli do 15. junija. Zadnji teden junija smo z regijskimi koordinatorji uskladili in potrdili končni seznam kandidatov tekmovanja MDLG 2022. Vzporedno smo z ocenjevalci naredili nabor možnih terminov za ocenjevanje, pripravili osnutek poteka ocenjevanja na terenu in ga uskladili na sestanku 30.6.2022. Državni komisiji smo predstavili dopolnjene ocenjevalne pole, sistem ocenjevanja s pomočjo tabličnih računalnikov ter predviden PR na terenu. 5.7.2022 smo pripravili natančen terminski plan ocenjevanja po dnevih ter začeli z ocenjevanjem. Ocenjevanje je potekalo do sredine septembra. Komisija je za ocenjevanje večinoma uporabljala sponzorski avto, po potrebi tudi lastno vozilo.

V času ocenjevanja kategorij smo organizirali več manjših delovnih posvetov s člani ocenjevalne komisije ter javljanja v živo iz terena.

Nadzirali smo potek samega ocenjevanja, sproti dopolnjevali terminske plane ter usklajevali in najavljali prihode ocenjevalne komisije. Ocenjevalna komisija je nekatere obiske objavljala tudi na FB strani in Tik toku. Poročila komisij in fotografije s terena tekmovalcev so objavljena na naši spletni strani.

Septembra smo zbrali in pregledali vse ocenjevalne pole, izračunali dosežene točke, jih skupaj z ocenjevalci ponovno pregledali in potrdili ter 7. septembra pričeli z obveščanjem nominirancev akcije MDLG.

V letošnji akciji MDLG je **državna komisija, v kateri je sodelovalo 23 prostovoljcev ocenila 67 slovenskih mest in krajev, 21 jeder, 37 izletniških točk, 19 kampov in glampingov, 7 mladinskih prenočišč ter 35 tematskih poti, na natečaju pa smo izbirali tudi najboljše Petrolove bencinske servise. V tem času je komisija prevozila več kot 16 tisoč kilometrov in opravila kar 2.466 prostovoljskih ur.**

Za širjenje medijske prepoznavnosti in možnosti vključevanja širše javnosti v projekt smo od 15. julija do 9. septembra izvedli spletno glasovanje za NAJ lepše–NAJ gostoljubnejšega kandidata v vsaki kategoriji. **Oddanih je bilo 76.161 glasov.** Letošnje tekmovanje oziroma prijavljene kraje smo promovirali na **Radiu Prvi**, saj je njihova ekipa z Rokom Deželakom na čelu poleti obiskala kar **19 prijavljenih destinacij.**

Ob koncu akcije je RTVSLO z Mojco Mavec posnel oddajo o zmagovalnih destinacijah, ki smo jo premierno predvajali na prireditvi Moja dežela - lepa in gostoljubna na Dnevih slovenskega turizma v Laškem, 14.11.2022. Vsem nominirancem sta predsednik TZS Pavle Hevka in minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Matjaž Han podelila priznanja MDLG 2022. Prireditve in druženja s pogostitvijo se je udeležilo cca. **170 gostov.**

Celoten projekt je predstavljen na naši spletni strani, kjer si je mogoče ogledati tudi oddajo: <https://turisticna-zveza.si/novica/oddaja-moja-dezela-lepa-in-gostoljubna-2022>

2. RAZVOJ TURISTIČNIH PRODUKTOV

2.1. Aktivnosti za pospeševanje domačega turizma

❖ Javni razpis za sofinanciranje dejavnosti TDO v letu 2022

TZS je v luči blaženja posledic koronavirusa in skladno z usmeritvami, opredeljenimi v Programu dela TZS v letu 2022, priskočila na pomoč svojim članom v obliki razpisa za sofinanciranje dejavnosti v letu

2022. V ta namen je bila pripravljena razpisna dokumentacija, ki je bila objavljena na spletni strani www.turisticna-zveza.si in poslana po e-pošti turističnim društvom in zvezam 1.9.2022. Rok za oddajo prijav je bil 23.9.2022, rok za oddajo pogodb in poročil 28.10.2022. Sredstva v višini 160.000 eur so bila razdeljena in sicer 145.000 eur za delovanje društev ter 15.000 za delovanje regijskih turističnih zvez. Oddaja dokumentacije - Priloge 1 in Priloge 2 je bila le preko spletnih aplikacij. Predstavitev razpisne dokumentacij, ki se je je udeležilo 74 udeležencev je bila pripravljena spletno, preko Zoom aplikacije 13.9.2022.

UO TZS je na 14. redni seji imenoval ocenjevalno komisijo v sestavi Jože Prah, Aljoša Kržišnik, Marija Brložnik ter strokovno službo TZS, za vodenje postopka razpisa skladno z razpisno dokumentacijo. Strokovna služba je 26.10.2022 izvozila vse vloge ter pripravila enoten seznam elektronsko prejetih vlog ter jih oštevilčila.

Po pooblastilu komisije je strokovna služba TZS vloge odpirala 28.9.2022 v prostorih TZS. Izbrane vloge ter vloge prejete po pošti, katerih dokumentacija ni bila oddana elektronsko, je pregledala komisija v sestavi Jože Prah, Marija Brložnik ter Karmen Burger (Aljoša Križnič up. odsoten) 29.9.2022, ter zavzela stališče, da se vloge, ki niso oddane elektronsko, skladno z razpisno dokumentacijo zavrne. - priložen zapisnik o odpiranju vlog. Na zavrnitev smo prejeli dva ugovora, ki sta bila zavrnjena.

Članom ocenjevalne komisije je strokovna služba 3.10.2022 poslala v točkovanje exc – ocenjevalno tabelo elektronsko prejetih vlog. Ocenjevalna komisija je ločeno točkovala kriterije vezane na program dela/poročilo o delu društva za leto 2022. Strokovna služba je točkovala kriterije vezane na članstvo, prostovoljstvo, finance ter javni interes (kriterije, s katerimi podatki razpolaga TZS) in pripravila končni seznam doseženih točk – skupno ocenjevalno polo, ki jo je ocenjevalna komisija dobila 13.10.2022 v pregled in potrditev. Slepri o dodelitvi sredstev in pogodbe o sofinanciranju so bili prijaviteljem poslani prednostno, s priporočeno pošto 14.10.2022. S sklepom so bili vlagatelji seznanjeni s številom doseženih točk in vrednostjo sofinanciranja. Vsi prejemniki so bili o sofinanciranju obveščeni tudi po e-mailu 14.10.2022.

Do sredstev iz naslova razpisa za sofinanciranje dejavnosti TD v letu 2022 je tako upravičenih 130 društev ter šest regijskih turističnih zvez. Vsi upravičenci do sredstev, razen Regijske turistične zveze KUM, so skladno z razpisom poslali Poročila ter podpisano pogodbo. K dopolnitvi je bilo pozvanih 19 društev, od tega dve društvi (TD Dolsko, TD Trškogorsko srce) nista priložili dodatnih računov za dosego odobrenega zneska sofinanciranja, ker nista ustvarili toliko upravičenih stroškov oziroma sta pridobili že druge vire sofinanciranja.

Iz naslova razpisa za sofinanciranje dejavnosti TDO v letu 2022 je do sredstev v skupnem znesku 157.677,67 € upravičenih 130 društev ter pet regijskih turističnih zvez. Ta društva in zveze so pri svojem delu opravila **151.929 prostovoljskih ur**, ki so skladno z Zakonom o prostovoljstvu ovrednotena na **1.519.290 eur**.

Celotna dokumentacija je na vpogled na TZS.

Priloga poročilu: Zapisnik o odpiranju vlog, primer Sklepa, Seznam društev z doseženimi točkami

❖ Sejem Alpe-Adria – Ljubljana 23.3. -26.3. 2022

Priprava, organizacija in izvedba sejemske predstavitve TDO na 32. sejmu Alpe – Adria, kjer se je predstavilo prek 300 akterjev iz Slovenije, Avstrije, Bosne in Hercegovine, Češke, Hrvaške in Italije. V ospredju sejma, ki ga je obiskalo več kot 10.000 ljudi, sta bila zeleni, aktivni turizem in trajnostna naravnost.

TZS je v času sejma najela ter opremila celotno dvorano A1 (montažni šotor), kjer se je predstavilo **več kot 142 društev in njihovih lokalnih ponudnikov**, ki so obiskovalcem navdušeno promovirali svoje produkte in destinacije na temo zdravnega in zelenega turizma, s poudarkom na ponudbi aktivnega oddiha v naravi, oddiha ob/na vodi in tematskih poteh. Zdravilni turizem pod naslovom Voda in zdravilni turizem smo vpletli tudi v mladinski festival Več znanja za več turizma, ki je potekal prvi dan sejma. Na njem je sodelovalo 29 srednješolskih ekip, od tega šest tujih.

Ob okrogli obletnici začetka ocenjevanja tematskih poti v Sloveniji pod okriljem TZS, smo desetim najboljšim tematskim potem (2011-2021) podelili posebno jubilejno priznanje ter jih skupaj z Zavodom za gozdove Slovenija predstavili širši javnosti tudi v obliki razstave v predverju Marmorne dvorane. V dvorani A1 pa je bila obiskovalcem na ogled razstava nagrajenih krajev in sodelujočih tematskih poti v okviru akcije MDLG 2021.

Obiskovalcem sejma smo predstavili mobilno aplikacijo Slovenki turistični vodnik in zasnovo nove platforme Konfigurator izletov po Sloveniji.

Društvom je bilo razdeljenih 400 stalnih vstopnic ter **100 enkratnih za nastopajoče**, ki so s svojim programom še dodatno popestrili sejmsko dogajanje.

NATURO Gornja Radgona: 8. -10. april 2022

Priprava, organizacija in izvedba sejmske predstavitve TDO na sejmu NATURO, kjer se je predstavljalo 115 razstavljalcev iz petih držav.

Pod okriljem TZS so v hali B svojo dejavnost in ponudbo predstavile **regijske zveze in 18 društev** iz cele Slovenije, ki so poskrbeli za živahno sejmsko vzdušje, predstavljali obiskovalcem kulturne posebnosti, rokodelske obrti in spominke ter jim ponujali v pokušnjo izvrstne lokalne dobrote.

Razdeljenih je bilo 70 stalnih vstopnic. V času sejma je bila obiskovalcem na ogled razstava Naj tematske poti 2011-2021 ter sodelujoče tematske poti natečaja MDLG 2021.

Ob-sejmska dejavnost v organizaciji/soorganizaciji TZS:

8. 4.2022:

- Predstavitve knjige »Zdaj je čas za gostoljubnost v turizmu«
- Predavanje »Turizem v gozdnem prostoru in predstavitve vodnika v naravi«.

9. 4.2022:

-Predstavitve 10. najboljših tematskih poti v obdobju 2011 – 2021 in 37 tematskih poti ocenjenih v sklopu projekta MDLG 2021 ter predstavitev 14 gozdnih učnih poti

10.4.2022:

-Predavanje »Evropske pešpoti in Evropohod«

Sejem je obiskalo nekaj več kot 14.000 obiskovalcev.

❖ **Turistične tržnice**

Organizacija, koordinacija in vodenje turističnih tržnic v večjih Mercatorjevih centrih. Na podlagi dogovorjenih terminov s predstavniki Mercatorja, smo mesečno pozivali društva, da širši javnosti predstavijo svoje aktivnosti in turistično ponudbo kraja. Zaradi covid ukrepov smo na tržnicah spoštovali ukrepe vezane na odloke.

Skozi vse leto smo vsaj **3x tedensko** organizirali turistične tržnice, na katerih se je predstavljalo po 11 samostojnih turističnih društev ter društva, ki so vključena v Velenjsko in Štajersko turistično zvezo.

Največ zanimanja je bilo za razstavljanje v MC Maribor – najetih 770 stojnic, MC Velenje - 112 stojnic, MC Domžale – 58 stojnic, MC Kamnik – 29 stojnic ter v MC Murska Sobota – 3 stojnice. Januar - november najem **972 stojnic**

❖ **Mobilna aplikacija "Slovenski turistični vodnik"**

Namen aplikacije je zlasti domačim obiskovalcem približati lokalno turistično ponudbo Slovenije.

Trenutno v projektu **sodeluje 223 registriranih vpisovalcev ponudbe iz 177 občin**, ki vstopajo v aplikacijo s pomočjo gesla, ki jim ga dodeli TZS. Tekom leta smo aplikacijo nadgradili z dodajanjem novih kategorij. Več kot **5.000 vnosov turistične ponudbe** je sedaj razvrščenih v 14 kategorij in 16 podkategorij. Aplikacija uporablja geolokacijo uporabnika in na mobilnih napravah prikazuje interesne točke, ki so v njegovi bližini. Aplikacija je za uporabnike brezplačna in je na voljo za prenos za Android v Google Play trgovini in za iPhone platformo iz App Stora (posodobljena verzija, 15.10. verzija 5.0). Z namenom večje uporabnosti in promocije aplikacije Slovenski turistični vodnik je TZS pripravila **nalepke s QR kodami**, ki so bile distribuirane občinam in njihovim TIC-em.

2.2. Spodbujanje razvoja turističnih produktov

❖ 26. Srečanje obvodnih krajev - 4.6.2022, Velenje

Zaradi prenove celostne podobe TZS (2020) smo meseca maja pristopili tudi k prenovi celostne podobe Svetov TZS. Svet obvodnih krajev je skladno z novo podobo pridobil prenosno častno zastavo, ki jo je v Velenju prevzelo TD Kanal ob Soči, gostitelj Srečanja obvodnih krajev 2023.

V Velenju je potekalo 26. Srečanje turističnih društev obvodnih krajev Slovenije, ki se ga je **udeležilo skoraj 400 turističnih prostovoljcev** iz vse Slovenije. Turistični strokovnjaki so se na plenarnem delu pogovarjali o razvoju trajnostnega turizma ob umetnih jezerih. Velenje je nosilec več trajnostnih znakov, so tudi podpisnik zaveze za manj plastike in več trajnosti, prireditveni prostor Vista pa je nastal zaradi sanacije degradiranega območja. Velenjsko plažo letno obiše več kot 100 tisoč obiskovalcev in je odličen primer dobre prakse uravnoteženega trajnostnega razvoja. Na družabnem dogodku, ki se je odvijal na Vinski Gori, pa je bil s strani Sveta obvodnih krajev nagrajen tudi najboljši projekt natečaja Avanture brez cenzure za turistični produkt Turizem ob/na vodi za mlade. Udeleženci so se udeležili tudi vodenih izletov po Velenju in okolici v organizaciji lokalnih turističnih vodnikov TZVelenje.

❖ Spodbujanje zelenega turizma

• 27.5.2022, Klepet na Naj tematski poti 2021– Pot po Logarski dolini

Na podlagi sestanka komisije za tematske poti pri TZS, 9.2.2022 se je pristopilo v sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije in Slovenia Outdoor GIZ ter ob podpori občine Solčava k organizaciji strokovnega posveta na Naj tematski poti 2021 v Logarski dolini.

Dogodek je bil namenjen skrbnikom in načrtovalcem tematskih poti, predstavnikom inštitucij, ki se ukvarjajo z razvojem na področju tematskih poti, predstavnikom destinacijskih organizacij, turističnim agencijam in organizacijam, predstavnikom lokalnih skupnosti in vsem zainteresiranim posameznikom. **Udeležilo se ga je več kot 30 udeležencev.** Predstavitvi tematike na primerih dobrih praks (Turizem v gozdnem prostoru, Turizem in prostovoljstvo na Cerkniskem, Proces interpretacije in vodenja na tematski poti, predstavitev NPK Vodnik v naravi in projekta Rural Heritage ter predstavitev pregledovalnika Gozdnih učnih poti na ZGS), je sledilo strokovno vodenje na sami poti ter delavnica, ki je potrdila naše dosedanja prizadevanja po vzpostavitvi nacionalnega sistema certificiranja, centralnega registra poti, pripravi poslovnega modela tematskih poti...

• Evropske pešpoti – zaključno srečanje evropohoda 2021-2022, 23.september 2022, Izola/Belvedere

TZS je poleg Zavoda za gozdove Slovenije, Planinske zveze Slovenije in Zveze gozdarskih društev Slovenije aktivna članica Komisije za evropske pešpoti v Sloveniji (KEUPS, predsednik Jože Prah), ki vključuje Slovenijo v evropske tokove s popotništvom po evropskih pešpoteh. V Evropi je speljanih 12 E-poti. In skozi Slovenijo potekajo tri evropski pešpoti E6, E7 in E12. Poslanstvo Komisije je vključevanje v evropske tokove pohodništva, sodelovanje z Evropsko popotniško zvezo, koordiniranje Kluba popotnikov po evropskih pešpoteh v Sloveniji (organiziranje vsakoletnega srečanja slovenskih pohodnikov po evropskih pešpoteh), seznanjanje, uveljavljanje, širjenje in promocija ideje hoje in pohodništva – s tem pa prispevati k spoznavanju etnoloških, kulturnih in zgodovinskih zanimivosti Slovenije, razvoju podeželja, trženju v turizmu in njegovem razvoju, popularizaciji gozdov in zavedanju njihovega pomena.

Ob slavnostnem zaključku vseevropskega gibanja EVROPOHOD, EVRORANDO, kot tradicionalnega evropskega peš dogodka, letos pod geslom »Prijateljstvo« so bila **podeljena tudi priznanja pohodnikom za prehojeno pot.**

❖ Lipa kot simbol slovenskega turizma 10. - 22.5.2022

Zeleni dan slovenskega turizma **22. maja 2022** je Turistična zveza Slovenije obeležila z javnim natečajem pod naslovom Lipa - simbol slovenskega turizma. Turistična društva ter druge organizacije in posameznike po vsej Sloveniji smo pozvali, naj z nami delijo zgodbe, fotografije, občutke in turistične produkte povezane z lipo.

Odziv je bil izjemen, saj smo na natečaj **prejeli 26 zgodb** o najdebelejših, najstarejših in drugih lipah, izdelkih iz lipovega lesa, lipovih drevoredih in gajih. Vse zgodbe povezane z lipami, smo objavili v junijski, tematsko obarvani reviji Lipov list.

Več: <https://turisticna-zveza.si/novica/lipa-simbol-slovenskega-turizma>

<https://turisticna-zveza.si/novica/zelenele-slovenske-lipe-za-zeleni-dan-slovenskega-turizma>

❖ Natečaj za kulinarčne in gastronomske spominke <https://turisticna-zveza.si/novice/gastronomija>

TZS je štiri nagrajene izvirne gastronomske in kulinarčne spominke 4. natečaj turistične regije Osrednja Slovenija&Ljubljana poslala na tekmovanje »World Food Gift Challenge 2022«, ki je potekalo 7.4.2022 na Menorci. Z namenom podpore in mednarodne prepoznavnosti lokalnih proizvajalcev, je bila **med 33 izdelki nagrajena za najboljšo inovacijo na področju trajnostnega oblikovanja tudi slovenska »rozca«** - inovativen pekač za peko buhtljev, pospremljen z različnimi recepti, ki ga je izdelala Andreja Aljančič Povirk. Dogodka so se udležili le predstavniki STOja.

❖ Koledar prireditev

Skozi vse leto smo TICe in društva pozivali k samostojnemu vpisovanju prireditev v koledar prireditev na spletna stran TZS/portala TZS, ki smo jih promovirali v reviji Lipov list ter preko obvestil TD in e-mailing.

3. INFORMIRANJE

3.1. Podpora delovanju TD k aktivnejšemu izvajanju turistične ponudbe

❖ Informiranje/izobraževanje TD

- ✓ podajanje informacij na občnih zborih TDO (v živo in spletno) o aktualnih zadevah, ki potekajo v okviru TZS ali drugih inštitucij
- ✓ povabila na Zoom izobraževanja v sodelovanju s Slovensko filantropijo, podajanje informacij vezanih na koriščenje turističnih bonov, tako uporabnikom kot ponudnikom
- ✓ stalno e-informiranje o akcijah TZS, NVO, o aktualnih razpisih, delavnicah, ...
- ✓ posredovanje brezplačnih izobraževanj in delavnic v organizaciji CNVOS in Slovenske filantropije (TZS je partnerica teh organizacij)

❖ Izvedba ankete TDO, april 2022

V preteklem letu so društva izrazila željo po dodatnem izobraževanju s področja digitalizacije. Na podlagi tega smo aprila pripravili anketo preko 1Ka aplikacije in povprašali društva s kakšnimi izzivi se srečujejo ter kakšne so potrebe in znanja, da lahko oblikujemo izobraževanje po njihovi meri. Prejeli smo **110 odgovorov na anketo**. Največje zanimanje so pokazali glede izobraževanja s področja digitalnih orodij za projektno vodenje, kako uspešno dosežati ciljne skupine za svoje dogodke na družbenih omrežjih, kako učinkovito oblikovati in polniti svojo spletno stran, kako pripraviti privlačne novice... Največji izziv s katerim se srečujejo pri svojem delovanju pa predstavlja problem pomlajevanja društev ter finančna podhranjenost oziroma nestabilnost v financiranju. Zbrane podatke in pobude smo uporabili kot izhodišča in usmeritve za naše izvajanje

programov v letu 2022. V sklopu projekta "Digitalizirajmo lokalno turistično vsebino" nudimo društvom zoom izobraževanja tako za skupine kot posameznike.

❖ Izvedba ankete med skrbniki Naj tematske poti v letih 2011-2021

Meseca marca si je komisija za tematske poti ogledala nagrajene poti in pripravila anketo. Vseh 10 naj poti je živih in predstavljajo vrh edinstvenosti tematskih poti tako v Sloveniji kot Evropi. Vsaka pot ima svojo prepoznavno vrednost, pri večini pa gre za povezovanje in združevanje lokalne skupnosti, pri nekaterih pa celo za čezmejno sodelovanje. Sodelujoči v anketi so izrazili potrebo po skupni in poenoteni promociji, klasifikaciji poti (certificiranje), enotni signalizaciji ter vzpostavitvi kluba za razvoj tematskih poti ali urada za poti ter večjo centralizacijo, da se prepreči prevelika fragmentacija. Želijo si večjo prepoznavnost, organizacijo posvetov za izmenjavo dobrih praks in večje povezovanje med skrbniki poti. Ugotavljajo, da je udeležba na natečaju zadostila njihovim pričakovanjem ter da z njimi velja nadaljevati. Priznanje je namreč vse spodbudilo k še boljšemu in bolj usmerjenemu delovanju.

❖ Promocijska akcija #Zdaj je čas. Moja Slovenija#

TZS je tudi v letu 2022 nadaljevala s vseslovensko kampanji "Zdaj je čas. Moja Slovenija" in je manj znane slovenske kraje promovirala s vsakodnevno objavo fotografije manj znane destinacije na družbenih omrežjih TZS: facebook in instagram. Vse objave smo opremljali s ključnikom »Zdaj je čas. Moja Slovenija.«

❖ Družbena omrežja (Facebook, Youtube, Instagram, twitter)

Na družbenih omrežjih skrbimo za stalno prisotnost, zlasti z objavo turistične fotografije dneva ter vsebinami iz naše publikacije Lipov list ter objavami na prenovljeni spletni strani TZS, na kateri imamo tudi posebno rubriko Po Sloveniji.

Naša facebook skupnost šteje 17200 članov, na Instagramu imamo 1128 sledilcev, nekoliko manjša pa je naša prisotnost na Youtubu in twitterju. V prizadevanjih, da bi se približali mlajši populaciji, smo letos odprli še profil na omrežju Tiktok, kjer smo sprožili počitniško akcijo za mlade, med katero smo jih spodbudili k pripravi Tik tok video spota s sloganom v slovenskem in/ali angleškem jeziku, s katerim naj bi sovrstnike doma in v tujini prepričati, da je Slovenija »kulska« destinacija za poletna doživetja.

Več o naši tiktok akciji: <https://turistica-zveza.si/novica/zmagovalni-slogan-pocitniske-tik-tok-akcije-ustvarite-zelene-in-aktivne-spomine-v-sloveniji1>

❖ Spletna stran TZS

Spletna stran TZS sledi načelom dobre uporabniške izkušnje in obiskovalcem predstavlja ponudbo slovenskega turizma na privlačen način. Strokovna služba spletno stran dnevno ažurira.

Poseben modul je namenjen turističnim društvom. Nivo predstavitve turističnega društva vsebuje tudi novice in dogodke tega turističnega društva. Vzpostavljen je »uredniški sistem«, ki društvom daje možnost, da odajajo v bazo lokalne dogodke, novice in samostojno urejajo svoje podstrani, pri tem jim strokovno pomaga strokovna služba TZS. Na strani je možna prijava na **e-novice**, ki jih objavljamo vsak četrtek, prejema pa jih več kot **700 naročnikov**. Spletna stran je prilagojena tudi mobilnim napravam in skladna z GDPR.

Za potrebe projektov smo tekom leta nadgradili module za spletno glasovanje in oddajo vlog. V času glasovanj našo spletno stran obiše več kot **100 tisoč uporabnikov na dan**.

❖ Informacijski sistem PORTAL TZS

»Portal TZS« - računalniški modul za vzpostavitev centralnega registra baze članstva turistične društvene organizacije, uporablja več kot polovica društev, na podlagi njihovih pripomb pa se

posamezni moduli posodabljaajo. V tem letu nismo zaznali večjih tehničnih težav, manjše nepravilnosti smo sproti odpravljali. Portal TZS vključuje:

- naslovnica: vnašanje dogodkov TZS in TD, novic tedna... - stalna naloga. Letos testirana elektronska prijava na prireditev/ekskurzijo preko oglaševanega dogodka se je izkazala za dobro potezo.
- članstvo: vnašanje novih članov in ažuriranje obstoječih – stalna pomoč uporabnikom s strani strokovne službe TZS. Trenutno je vpisanih 24.037 članov, od tega 4.905 starih do 15 let ter 1.587 v starosti od 15 do 29 let.
- prostovoljsvo: beleženje prostovoljskih ur - stalna pomoč uporabnikom s strani strokovne službe TZS. V letu 2022 (januar - november) je prostovoljske ure beležilo 154 društev/zvez, opravili so 184.657 prostovoljskih ur, kar znaša po metodologiji Zakona o prostovoljstvu skoraj 2.000.000 eur. Sortiranje prostovoljskih ur po projektih, prostovoljcih, dnevih...Možnost izpisa prostovoljskih ur na obrazcu za poročilo Ajpes.
- storitve: beleženje članarin in članskega materiala - pomoč uporabnikom. Prejetih 114 naročil.
- priznanje: oddaja vlog za priznanja TZS za društva in posameznike v skladu s pravilnikom o priznanjih - v redni uporabi; obdelava in potrditev vlog s strani strokovne službe ter vnašanje priznanj za pretekla leta (arhiviranje) V letu 2022 smo prejeli skoraj 200 vlog za priznanje TZS posameznikom in društvom. Trenutno je v bazi arhiviranih skoraj 1350 priznanj.
- obrazci: prijave na dogodke TZS, sejme, pooblastila, oddaja vloge na razpise... - v redni uporabi, po potrebi dodajanje novih obrazcev.

Cilj, da bi vsa društva redno uporabljala module članstvo, prostovoljstvo in priznanja še ni dosežen, gre za daljši proces, ki pa se postopoma uresničuje.

❖ Izbor kandidatov za najvišja priznanja v turizmu in podelitev priznanj TZS

Na aprilskem natečaju Ministrstva za javno upravo za priznanje na področju prostovoljstva za leto 2021 je UO TZS med predlaganimi kandidati izbral Ivico Čretnik. Priznanje ji je 25.5.2022 podelil predsednik RS Borut Pahor. V oktobrskem natečaju za Naj prostovoljca/prostovoljko leta smo od društev prejeli **60 predlogov** in jih tudi odobrili. Kandidatom smo posebna priznanja TZS za prizadevno prostovoljsko delo v turistični društveni organizaciji podelili 14.11.2022 na srečanju predsednikov TD v Laškem. V sklopu DST v Laškem - podelitev najvišjih priznanj v turizmu je 15.11.2022 Vlado Kostevc, član UO TZS in predsednik TD Suha krajina v Celju **prejel priznanje za izjemne prispevke pri razvoju TDO**. Na novembrskem natečaju za **prejemnika plakete DS** najzaslužnejšemu prostovoljcu v letu 2022 je UO TZS med predlaganimi kandidati izbral **Srečka Šajna**, pred. TD Postojna. Na predlog TZS je njegovo kandidaturo potrdil tudi Državni svet RS in mu podelil plaketo ob Svetovnem dnevu prostovoljcev, 5.12.2022.

TZS je v letu 2022 podelila tudi:

- ✓ priznanja članom turističnih društev: 8 zlata, 26 srebrnih in 49 bronastih priznanj
- ✓ pisna priznanja z bronastim znakom: 6
- ✓ pisna priznanja s srebrnim znakom: 2
- ✓ pisna priznanja z zlatim znakom: 1
- ✓ posebna priznanja ob jubileju društva: 3

Tudi letos turistična društva zaradi epidemioloških razmer v prvi polovici leta niso mogla izvesti klasičnih občnih zborov, zato je število priznanj, ki jih na predlog društev podeljuje TZS, glede na pretekla leta manjše, kar ni spodbudno za člane TDO, saj se zavedamo, da je njihovo delo večinoma možno nagraditi le s priznanjem. Priznanja TZS podeljuje vodstvo TZS na letnih srečanjih/dogodkih društev.

❖ Srečanje predstavnikov TDO, 14.11.2022, Laško

Posveta je se je udeležilo **več kot 200 članov turističnih društev**, kar je bila tudi zgornja meja zaradi prostorske omejitve. Ključne točke nove Strategije razvoja turizma 2022-2028 je predstavila gen. dir. Direktorata za Turizem, Dubravka Kalin, ki je med drugim poudarila pomembnost delovanja

društvene organizacije, v kateri vidi še mnogo rezerv, zato se v prihodnje nadeja uspešnega sodelovanja. O delovanju na področju turizma v javnem interesu pa je spregovorila Špela Jovanovič Gaberšek. Morebitni problemi pri pridobivanju statusa v javnem interesu bo direktorat obravnaval individualno z društvi. V nadaljevanju so se prisotni seznanili s statističnimi podatki o članstvu in prostovoljstvu TDO ter o prednostih, ki jih prinašajo RTZ in projekt »Digitalizirajmo lokalno turistično vsebino«. Ob zaključku strokovnega dela je za zabavo poskrebela humoristka Lucija Čirovič, sledila je podelitev priznanj naj prostovoljcem /prostovoljkam ter druženje ob pogostitvi.

❖ **Članstvo in članski material**

V skladu s Statutom TZS vzpostavljamo ažurnejšo evidenco članstva zveze. Turistično društvo s podpisano pristopno izjavo potrjuje svoje članstvo v TZS in je tako upravičeno do določenih ugodnosti; brezplačen sejamski nastop, sodelovanje na turističnih tržnicah v Mercator centrih, preko krovne pogodbe TZS/IPF nižje tarife, TZS/SAZAS 10% dodaten popust, volilno pravico na skupščini TZS, podelitev priznanj TZS... . V želji po povezanosti članstva TDO ponuja TZS članom enotne izkaznice. Člani lahko izbirajo med Člansko izkaznico, to je identifikacijska kartica in Kartico ugodnosti TZS, ki je identifikacijska kartica, ki omogoča tudi brezplačno revijo Lipov list. Cenik kartic/znamkic ostaja na nivoju leta 2010 in je objavljen na spletni strani TZS/Portal. Strokovna služba med letom sproti vodi in dopolnjuje evidenco članstva, sprejema naročila za članski material ter ga pošiljala TD.

❖ **Seje vodstva TZS –koordiniranje, izvajanje**

- NO TZS: 15.2.2022, hibridno (Ljubljana, Zoom) : pregled in potrditev finančnega poročila za 2021 ter načrta za 2022 in 2023
- UO TZS 12. seja: 16.2.2022, Višnja Gora: obravnava in potrditev poročila o delu TZS in NO TZS za leto 2021, poročanje Svetov pri TZS in pregled aktualnih in planiranih zadev 2021, obravnava in potrditev Programa dela TZS za leto 2022/ 2023, priprave na dopisno skupščino TZS
- 37. skupščina TZS: na dopisni skupščini, ki je trajala od 21.3.2022 do vključno 25.3.2022 po e-pošti je bilo sprejeto poročilo o delu za 2021 ter Program dela TZS za 2022 in 2023 s pooblastilom UO TZS, da po potrebi izvede rebalans plana za leto 2022
- Iniciativni sestanek društev regije Zasavje, 16.5.2022, Trbovlje: odločitev o ustanovitvi nove RTZ KUM
- UO TZS 13. seja: 26.5.2022, Medvode: pregled tekočih in načrtovanih aktivnosti TZS s poudarkom na projektu MDLG 2022 in poletnih aktivnostih za mlade. Podana so bila poročila Svetov TZS, predlog razpisa za TD ter priprave na volilno skupščino TZS. Obravnava Strategije digitalne preobrazbe slovenskega turizma 2022-2026 in Strategije razvoja slovenskega turizma 2022-2028.
- UO TZS 14. seja: 29.9.2022, Šempeter pri Žalcu: pregled tekočih in planiranih aktivnosti TZS s poudarkom na planiranih aktivnostih v sklopu DST. Podana so bila poročila Svetov TZS ter gradiva za pričetek postopka zbiranja kandidatov za člane organov TZS 2023-2027.
- Korespondenčne seje UO TZS: izvedenih je bilo 6 korespondenčnih sej: aprila potrditev kandidatov za najvišja priznanja prostovoljcev v turizmu; avgusta potrditev sedmih RTZ, oktobra, junija in aprila potrditev sklepov rednih sej UO TZS ter novembra uskladitev plač z inflacijo.
- Mesečni spletni sestanki Sveta za TDO – pregled dela posameznih regijskih zvez, planiranje in koordinacija aktivnosti na projektih TZS
- Sestanki delovne skupine za pripravo Strategije slovenskega turizma 2022-2028 - kot predstavnik TZS je na sejah sodeloval Peter Misja

- Delovna skupina za spremljanje uresničevanja Strategije slovenskega turizma 2022-2028 in za pripravo akcijskega načrta, ki izhaja iz strategije: predstavnik TZS Pavle Hevka, namestnik Jože Prah
- Sestanek TZS-MGRT 10.8.2022: spoznavni sestanek z novim vodstvom MGRT, predstavitev aktualnih odprtih vsebinskih zadev TZS do MGRTja
- Spletni sestanek TZS-MGRT/MKGP 22.6.2022: Akcijski načrt za zmanjšanje odpadkov hrane in v nadaljevanju priprava Strategije za manj izgub hrane in odpadne hrane v verigi preskrbe s hrano

❖ Področje zakonodaje

- ✓ Donacija 1% od dohodnine –ozaveščanje društev k doniranju dohodnine TZS in/ali društvu
- ✓ Sodelovanje in spremljanje stanja na področju Zakona o spodbujanju razvoju turizma s poudarkom na pridobitvi statusa v javnem interesu ter informiranje TDO
- ✓ Spremljanje uredb vezanih na koronavirus in priporočil z namenom preprečevanja okužb
- ✓ Priprava statutarne dokumentacije za regijske zveze upošteva Zakon o društvih
- ✓ Skladno z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije oddaja poročila o delu TZS iz področja dejavnosti lobiranja neregistriranih lobistov KPKju za leto 2021

4. PROMOCIJA

❖ LIPOV LIST

V letu 2022 smo nadaljevali z izdajanjem tematsko obarvanih števil: slovenski gradovi, slovenske podzemne lepote, slovenske lipe, razgledni stolpi in najlepši razgledi. V letu 2022 smo izdali 6 števil revije Lipov list s povprečno naklado **600 izvodov na številko**. Prejemniki reviji so imetniki Kartice ugodnosti, turistična društva, javni zavodi in organizacije, turistično gospodarstvo. Naročniki revijo prejmejo po pošti, dostopna pa je tudi na spletni strani TZS.

Poleg tiskane revije je na razpolago tudi spletni Lipov list, na kateri vsakodnevno objavljamo povabila na prireditve in namige za izlete.

Ker gre za revijo, ki jo izdaja osrednja turistična društvena organizacija, smo velik del vsebine še naprej namenjali razgibani in dragoceni dejavnosti turističnih društev, brez katerih turizma marsikje sploh ne bi bilo, zagotovo pa bi bil močno okrnjen. Še naprej smo seveda skrbeli tudi za ohranjanje slovenske dediščina. S projektom Zdravilni turizem kot postkovidni turistični trend smo se prijaviili tudi na medijski razpis Ministrstva za kultura, vendar žal neuspešno.

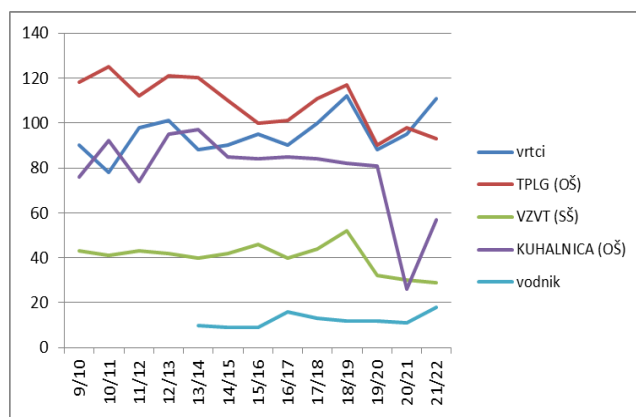
5. MLADI ZNANJE IN TURIZEM

Program **Mladi, znanje in turizem (MZT)** namenja posebno pozornost uveljavljanju znanja mladih v turizmu in turistični društveni organizaciji. Na ta način zagotavlja uspešen razvoj turističnih društev ter spodbuja in motivira mladino, da se angažira na vseh področjih turističnega razvoja, se integrira v proces, da se počuti kot subjekt turizma, ki ga soustvarja in uživa. Program se začne že v vrtcih s sloganom – Z igro do prvih turističnih korakov, nadaljuje v osnovni šoli – Turizmu pomaga lastna glava, Zlata kuhalnica ter končuje v srednji oziroma višji šoli – Več znanja za več turizma in Turistični vodnik. Izhodišče programa je aktivno sodelovanje otrok, učencev in dijakov - seveda s pomočjo mentorice - pri odkrivanju, raziskovanju in doživljanju okolja ter iskanju novih priložnosti na vseh področjih turizma. Aktivni mladi člani, ki so vključeni v program Mladi, znanje in turizem, so temelj procesa pomlajevanja in izgradnje aktivne participacije mladih v organizacijah na lokalnem, regionalnem, nacionalnem in mednarodnem nivoju.

„Voda in zdravilni turizem“ je bila skupna tema projektov Turizem in vrtec, TPLG in VZVT.

Ker so mladi v času epidemije covid postali pasivni, socialno zaprti in se je poslabšalo tudi njihovo splošno počutje, smo se odločili, da v letu 2022 za njih pripravimo **dva nova natečaja: Avanture brez cenzure in Slovenija za mlade**, s poudarkom na zdravilnem turizmu kot »post covidni terapiji«.

Sodelovanje šol na posameznih projektih od leta 2010-2022:

❖ Spletna stran TZS in socialna omrežja

Mladinski odbor se je aktivno vključeval pri nadgradnji spletne strani, saj je polovica projektov namenjena prav mladim. Tako imajo mladinski regijski odbori možnost objavljanja svojih dogodkov. V letošnjem letu smo vzpostavili tudi svojo platformo na Tik toku, z namenom promocije mladinskih aktivnosti.

❖ seje Mladinskega odbora

Strokovna služba TZS je za potrebe načrtovanja dela MO TZS januarja pripravila pregled aktivnosti turističnih društev in zvez na področju dela z mladimi v letu 2021.

Zaradi covid ukrepov se Mladinski odbor TZS (MO TZS) v letošnjem letu ni sestal, ampak je aktualne zadeve potrjeval korespondenčno:

- 17.2.2022 Zoom seja MO TZS: uskladitev vsebin aktivnosti MO TZS v letu 2022 in vsebin za prijavo na javni poziv za sofinanciranje programov mladinskega dela v letih 2022 in 2023
- korespondenčna potrditev vsebine razpisa 14. tekmovanja Zlata kuhalnica
- korespondenčen izbor najboljšega spota akcije Avanture brez cenzure in akcije Slovenija za mlade
- korespondenčna potrditev vsebin razpisov Turizmu pomaga lastna glava in Več znanja za več turizma za šolsko leto 2022/2023

❖ Turizmu pomaga lastna glava (TPLG)

Namen projekta je, da osnovnošolci v okviru projekta Turizmu pomaga lastna glava pridobijo širša znanja s področja turizma. Predvsem, da spoznajo turizem v svojem kraju in širši okolici, turistično gospodarstvo, delo turističnih društev in zvez, naravno in kulturno dediščino ter se podrobno seznanijo s turističnimi poklici. Velik poudarek pri izvajanju programa namenjamo ustvarjalnosti in uresničevanju novih idej, medsebojnemu pretoku izkušenj, informacij s področja turizma, turizmu na podeželju, ki vključuje tudi dejavnike ekologije, ohranjanja naravnih virov in skrb za zdrav način življenja.

Tema 36. festivala Turizmu pomaga lastna glava je bila Voda in zdravilni turizem, ki je učence spodbujala, da se osredotočijo na zdravilne turistične produkte, povezane z vodo, pa najsi gre za

zdravilne izvire in terme, toplice, pitnike, vaške vodnjake in kale. Za sodelovanje se je prijavilo 93 osnovnih šol, zato smo podaljšali rok oddaje turističnih nalog na 4. marec in mentorje seznanili o treh različnih možnostih izvedb projekta. Ker so se marca pričeli sproščati covid ukrepi, smo se odločili, da turistične tržnice po dveh letih zopet pripravimo v Mercatorjevih centrih po Sloveniji. Do roka 4. marca smo prejeli 76 turističnih nalog iz vse Slovenije. Naloge smo pregledali, pozvali OŠ k dopolnitvam ter jih v e-obliki posredovali pet-članski ocenjevalni komisiji. Veliko nalog je bilo odličnih, nekatere njihove zamisli pa bi bilo mogoče takoj začeti tržiti in jih vključiti v krajevno turistično ponudbo.

Marca smo, kljub nekaterim covid ukrepom, na podlagi usklajenih terminov z Mercator centri pripravili razpored sodelujočih šol na tržnicah ter obvestili šole. Marca in aprila smo organizirali 8 turističnih tržnic, ki so potekale med 9. in 13. uro ter med 14. in 18. uro v večjih Mercatorjevih centrih in sicer: 29.3. Domžale (dve izvedbi: dopoldan in popoldan), 31.3. Kamnik, 5.4. Maribor (dve izvedbi: dopoldan in popoldan), 7. 4. Velenje (dve izvedbi: dopoldan in popoldan) in 12.4. Koper. Učenci so obiskovalce in ocenjevalno komisijo ob pomoči moderatorja seznanili z znamenitostmi svojih krajev, predstavili pa so tudi ideje za nove dogodivščine ob/na vodi.

Na zaključni tržnici, 25. maja v Medvodah, na odprtem prostoru tržnice, se je predstavilo 27 osnovnih šol (cca 300 udeležencev), ki so bile najboljše ocenjene na regijskih tržnicah po vsej Sloveniji.

Ocenjevalna komisija je izbrala najboljše ekipe, ki so dobile posebna zlata priznanja, vse ekipe pa so bile s strani sponzorjev nagrajene z izleti po Sloveniji.

TZS je na vseh tržnicah organizirala spremljajoč program, skrbela za nemoteno delo petčlanske ocenjevalne komisije, vsebinsko pripravila in izvedla zabavni kviz, spremljala delo moderatorja, nudila pomoč sodelujočim OŠ (pomoč pri postavljanju in pospravljanju), ob zaključku ocenjevanja izračunala dosežene točke na ocenjevalnih polah, pripravila ustrezna priznanja in podelila priznanja ter nagrade šolam in učencem ter seznanila sodelujoče z doseženimi točkami in na željo mentorja naknadno poslala tudi mnenje ocenjevalne komisije.

Skupaj je na vseh turističnih tržnicah **sodelovalo 76 osnovnih šol oziroma 1.100 otrok**, ki so naknadno po pošti prejela posebna priznanja za sodelovanje, njihovi mentorji pa potrdila za napredovanje v nazive.

Junija, po zaključku festivala smo vsem sodelujočim šolam in učencem poslali anketni vprašalnik z namenom sprememb in dopolnitev programa v naslednjem šolskem letu. Na podlagi evalvacije in dogovora z mentorji smo julija skupaj z Mladinskim odborom pri TZS oblikovali temo festivala za šl. 2022/2023 in sicer Športna doživetja bogatijo mladinski turizem. Pred zaključkom šolskega leta smo vsem OŠ poslali najavo razpisa 37. festivala TPLG, avgusta pa še javno objavo razpisa.

Razpis je bil javno objavljen tudi na spletni strani Zavoda RS za šolstvo. Septembra/oktobra smo sprejemali in evidentirali prijave šol in odgovarjali na zastavljena vprašanja.

Zaradi velikega zanimanja tujih srednjih šol smo 8. decembra pripravili spletni seminar, ki se ga je udeležilo **30 mentorjev in 35 učencev**. Na posvetu so slušatelji prejeli napotke za pripravo turistične naloge na letošnjo temo: Športna doživetja bogatijo mladinski turizem in se seznanili s primeri dobrih praks

Promocija 36. festivala in posameznih tržnic:

- priprava in objava oglasov in prispevkov v reviji Lipov list
- vabila – oblikovanje, priprava ter naslavljanje na vsa TD, županom, gospodarstvu, organizacijam, TICem...
- promocijski e-oglas: na spletni strani TZS in sodelujočih šol
- ostalo: lokalno TV in radijsko oglaševanje, priprava člankov za lokalne časopise
- oblikovanje in izpis priznanj v skladu s celostno podobo festivala in celostne podobe stojnic
- promocija na tržnicah: oblikovanje promocijskega plakata/pingvina na vseh tržnicah
- objava fotoreportaž posameznih tržnic na naši spletni strani, FB in ostalih družabnih omrežjih

❖ Več znanja za več turizma (VZVT)

Namen projekta je spodbujati mladinsko iniciativnost, izkustveno učenje, neposredno komunikacijo z mladimi v okolju, prostovoljno delo in mobilnost mladih.

Tema 19. mednarodnega festivala Več znanja za več turizma je bila Voda in zdravilni turizem, ki je bila tudi skupna tema turističnih podmladkov – od osnovnošolcev do študentov.

Za sodelovanje na letošnjem festivalu se je prijavo 29 ekip. Zaradi trajajočih covid ukrepov smo predstavili rok za oddajo nalogi in promocijskih spotov na 4. marec 2022. Izvedbo turistične tržnice smo planirali za marec na sejmu Alpe-Adria.

Do roka smo prejeli 23 raziskovalnih nalog srednjih in višjih šol, od tega šest iz tujine (Hrvaška, Bosna in Hercegovina). Pregledali smo, ali so naloge v skladu z razpisom in pravilnikom VZVT, telefonsko ali pisno pozvali k dopolnitvam in prejete raziskovalne naloge posredovali pet-članski ocenjevalni komisiji, pripravili ocenjevalne pole za komisijo, potrdili ocenjevalne komisije, koordinirali smo ocenjevanja raziskovalnih nalog.

Dijaki in študentje so morali poleg raziskovalne naloge in predstavitve na tržnici posneti tudi triminutni promocijski spot in ga objaviti na spletni strani šole. Februarja/marca je potekala priprava spletne strani TZS in promocijskih spotov za objavo na strani TZS ter priprava za glasovanje. Teden dni pred turistično tržnico so bili vsi spoti objavljeni na spletni strani TZS z možnostjo glasovanja.

Srednješolsko turistično tržnico smo pripravili na GR v času sejma Alpe-Adria 2022, 23. marca od 10. do 19. ure. Delo je ocenjevala strokovna petčlanska komisija, ki se je pomešala med obiskovalce.

Zaradi veljavnih covid ukrepov sta se ekipi iz Bosne in Hercegovine tržnice udeležili virtualno, prek Zoom-a. Zlata priznanja so prejele štiri ekipe, ki pa so bile dodatno nagrajene z izleti po Sloveniji.

Podeljeno je bilo tudi posebno priznanje za najboljši spot po mnenju tistih, ki so glasovali na spletni strani. Po tržnici smo na želje mentorjev posredovali tudi povratne informacije na točkovanje ekipe.

Na 19. mednarodnem festivalu je **sodelovalo več kot 200 dijakov**. Vsem sodelujočim smo naknadno poslali posebna priznanja, mentorjem pa potrdila za napredovanje v nazive.

Aprila smo vsem sodelujočim šolam in dijakom/študentom poslali ločena anketna vprašalnika z namenom sprememb in dopolnitev programa v naslednjem šolskem letu.

Na podlagi evalvacije in dogovora z mentorji smo julija skupaj z Mladinskim odborom pri TZS oblikovali temo prihodnjega festivala in sicer Športna doživetja bogatijo mladinski turizem. Pred zaključkom šolskega leta smo vsem SŠ in VŠ poslali najavo razpisa 20. mednarodnega festivala VZVT, avgusta pa še javno objavo razpisa.

Razpis je bil javno objavljen tudi na spletni strani Zavoda RS za šolstvo in Centra RS za poklicno izobraževanje. Septembra/oktobra smo sprejemali in evidentirali prijave šol in odgovarjali na zastavljena vprašanja.

Zaradi velikega zanimanja tujih srednjih šol smo 8. decembra pripravili spletni seminar, ki se ga je udeležilo **30 mentorjev in 35 dijakov/študentov**. Na posvetu so slušatelji dobili napotke za pripravo turistične naloge na letošnjo temo Športna doživetja bogatijo mladinski turizem in se seznanili s primeri dobrih praks

Promocija 19. festivala:

- najava v reviji Oddih
- oblikovanje in tisk promocijskega pingvina
- elektronski mediji: promocijski e-oglas na spletni strani TZS, sodelujočih šol in portal Mlad.si za spodbujanje širše javnosti za ogled tržnice.

❖ Zaključek projekta Voda in zdravilni turizem

Izbor najboljših predstavljenih turističnih produktov/nalog na festivalih TPLG in VZVT je predstavljen v katalogu Voda in zdravilni turizem. Prejemnice tiskanega kataloga so sodelujoče šole. Katalog je tudi v e-obliki.

❖ Zlata kuhalnica

Namen projekta je spodbuditi zanimanje mladih za deficitarna poklica kuhar in natakar. Zdrava domača in ekološko pridelana in tudi po videzu privlačna hrana je v turizmu prednost, ki jo moramo vsestransko izkoristiti ob pripravi domačih kuharskih mojstrov. V okviru projekta učenci spoznajo uspešne lokalne gostinske delavce in njihov način priprave slovenskih tradicionalnih jedi povezan s sodbnim načinom prehranjevanja. Seznanijo se tudi s podjetništvom v gostinstvu, ki prispeva k uspešnemu razvoju turizma na lokalni in nacionalni ravni.

13. Zlato kuhalnico smo **nadgradili** s pripravo brezalkoholnega napitka in s tem namenili dodatno promocijo poklicu natakar in zato tudi povečali število tekmovalcev. Ekipo so sestavljali štiri učenci, trije so pripravljali jed, četrti pa je pripravljal napitek, razstavno mizo in ocenjevalni komisiji predstavil jedi ob pogrinjku.

V skladu z razpisom bi morala regijska tekmovanja potekati maja na srednjih šolah za gostinstvo in turizem, državno pa v okviru Gostinsko turističnega zbora Slovenije. Ker so v prvih mesecih letošnjega leta šole pouk in dejavnosti izvajale v skladu s covid ukrepi in so bile vsled temu omejene pri pripravah na tekmovanje, smo sprejeli odločitev, da regijska tekmovanja izvedemo v drugi polovici septembra. Za sodelovanje na letošnjem tekmovanju se je **prijavilo 56 osnovnih šol**.

Kot uvod v tekmovalni del smo 16. maja v sodelovanju z Društvom kuharjev in slaščičarjev Slovenije pripravili izobraževalno delavnico z demonstracijo kuhanja in degustacijo letošnjih jedi: ravioli z nadevom iz mesa, užitnih divjih rastlin in zelišč z omako ter brezalkoholni hladni napitek. Tako pridobljeno znanje in izkušnje so mentorji posredovali učencem gospodinjskega pouka, še posebej pa tekmovalni ekipi. Udeležilo se ga je 23 mentorjev.

Septembra, pred izvedbami regijskih tekmovanj, se je pričela slabšati epidemiološka slika, zato smo dnevno prejemali odpovedi. Zaradi številnih odpovedi šol planiranih za tekmovanji v Mariboru in Novem mestu, smo se skupaj s šolami odločili, da šole priključimo na tekmovanji v Radencih in Ljubljani. Učenci od šestega do osmega razreda iz **35 OŠ** iz vse Slovenije so svoje kuharske sposobnosti septembra predstavljali strokovni komisiji na petih regijskih tekmovanjih, ki so potekala na srednjih šolah za gostinstvo in turizem v Ljubljani, Izoli, Celju, Radovljici in Radencih. Tekom dneva, so na šolah potekale različne delavnice in predstavitve šol ter njihovega dela. Na regijskem nivoju je **tekmovalo 140 učencev**. Ocenjevalna komisija je ocenjevala po vnaprej pripravljenem ocenjevalnem listu v skladu s pravilnikom o tekmovanju za Zlato kuhalnico. Vsi sodelujoči so prejeli ustrezna priznanja in praktične nagrade. Na državno tekmovanje se je iz posameznega regijskega tekmovanja uvrstila najmanj ena ekipa oziroma več, glede na število udeleženih ekip. Tako se je državnega tekmovanja udeležilo 11 najboljših ekip, ki je potekalo v sklopu 69. Gostinsko turističnega zbora v Laškem. Za potrebe izvedbe tekmovanja, smo v skladu s celostno grafično podobo za tekmovalne ekipe pripravili predpasnike, priznanja, kuhalnice ter primerno s promocijskim materialom opremili delovne in razstavne prostore. V času tekmovanja in čakanja na razglasitev rezultatov smo udeležence in spremljevalne ekipe povabili na ogled ostalih tekmovanj ter razstav v sklopu GTZ. Šole in učenci so v skladu s pravilnikom prejeli priznanja, prve tri pa bronasto, srebrno in zlato kuhalnico. Vsi sodelujoči so bili nagrajeni z darilom sponzorja, najboljše tri ekipe pa še z obiskom kuharske delavnice pri chefu Urošu Štefelinu v Hiši Linhart. Na državnem tekmovanju je tekmovalo 44 učencev od 6. do 9. razreda.

❖ Turizem in vrtec

Projekt je namenjen otrokom, ki so stari tri leta in več. Sodelujejo posamezni oddelki, enote ali celi vrtci, glede na njihovo zanimanje, letni delovni načrt in zanimanje krajevnega okolja. Vsebina in način izvedbe sodelovanja nista predpisana, izberejo ju vzgojni delavci sami oziroma s sodelovanjem otrok in njihovih staršev. Pogoj za sodelovanje je izdelava otroške turistične knjigice in plakata.

Tudi vrtci so v šolskem letu 2021/22 projekte izvajali na temo Voda in zdravilni turizem. Na TZS smo do roka, 13. junija, prejeli 111 turističnih otroških knjigic. V projektu je sodelovalo **10.778 otrok in 1.108 vzgojiteljic**, katerim so bila izdana potrdila na napredovanje v nazive.

Avgusta smo vrtcem posredovali razpis s povabilom k sodelovanju v šolskem letu 2022/23 na temo Športna doživetja bogatijo mladinski turizem.

❖ Tekmovanje v turističnem vodenju

Projekt je namenjen mladim od 16 do 29 leta, ki so člani turističnih društev ali dijaki srednjih, višjih šol z namenom, da jih spodbudimo k večji aktivnosti v društvu, spoznavanju lokalnega okolja, Slovenije, promociji turistične ponudbe za mlade, možnosti pridobitve novih znanj, licence na nacionalni ravni, možnosti dodatnega zasluška.

Februarja smo objavili razpis za 9. tekmovanje za turističnega vodnika. Za sodelovanje se je prijavilo 19 kandidatov. Žal ena kandidatka do roka, 3. maja ni oddala seminarske naloge – regijski nivo. Ocenjevalna komisija je vseh 18 nalog pozitivno ocenila in vse tekmovalce povabila na državno tekmovanje.

Za kandidate, ki so se prijavili na državno tekmovanje smo septembra organizirali izobraževalno delavnico s predstavitvijo tehnik turističnega vodenja in prikazom praktičnega vodenja po Slovenj Gradcu. Delavnice se je udeležilo 13 kandidatov in njihovi mentorji. Državnega tekmovanja, ki je potekalo 26. oktobra se je **udeležilo 8 kandidatov**, ti so tekmovali v praktičnem vodenju na temo Slovenj Gradec za mlade. Po zaključenem tekmovalnem delu smo kandidate povabili na pogostitev in voden ogled Medenega raja Perger, kjer je potekala tudi razglasitev s podelitvijo nagrad. Najboljšim trem smo podelili značko Turistični vodnik, Turistično gostinska zbornica Slovenije pa jih je nagradila z brezplačnim obiskom seminarja za pridobitev nacionalne licence za vodenje, najboljšemu vodniku pa tudi prvo opravljanje izpita. Prvo in drugo uvrščeni sta prejela še darilni bon Gozdne vasice Theodosius, tretje in četrto uvrščena pa darilni bon Jamarskega društva Sežana za ogled jame Vilenica.

❖ Natečaj Avanture brez cenzure

V letu 2022 smo objavili prvi natečaj Avanture brez cenzure: Razpis za najboljši produkt/idejo iz turizma ob/na vodi za mlade, s katerim smo želeli mlade med 15. in 29. letom spodbuditi, da pred poletjem razmislijo o dejavnostih in aktivnostih povezanih s preživljanjem prostega časa ob/na vodi, kar jim bo omogočilo sproščen, aktiven in trajnostno naravnani poletni oddih.

Aprila smo objavili natečaj in do roka, 23. maja 2022 prejeli 13 predlogov/idej. Vse prispele predloge je pregledala delovna skupina sestavljena iz članov Mladinskega odbora TZS in predstavnikov Sveta obvodnih krajev Slovenije pri TZS in opravila izbor najbolj izvirne ideje. Pri ocenjevanju je delovna skupina upoštevala lokalnost, avtentičnost, edinstvenost in okoljsko trajnost in izbrala tri najbolj obetavne projekte:

- 3. mesto: Koliščarski bari na vodi za mlade na Igu
- 2. mesto: Vodni biseri Pohorja
- 1. mesto: Summer break po Ptujsko!

Najbolj izvirnega Summer break po Ptujsko! so avtorice, dijakinje Šolskega centra Ptuj, Šole za ekonomijo, turizem in kmetijstvo, predstavile udeležencem 26. Srečanja obvodnih krajev Slovenije, 4. junija v Velenju. Ekipe so bile nagrajene z darilnimi boni, ki so jih prispevali turistični ponudniki.

❖ Natečaj Slovenija za mlade

V letu 2022 smo zasnovali počitniško akcijo na Tik toku Slovenija za mlade s katero smo mlade med 15. in 29. letom spodbudili k pripravi Tik tok video spota s sloganom v slovenskem in/ali angleškem jeziku. Z akcijo smo mlade želeli spodbuditi k razmišljanju in inovativnemu pristopu pri snovanju in oblikovanju reklamne kampanje s privlačnim sloganom, ki mladino nagovarja k preživljanju aktivnega in trajnostno naravnane oddiha v Sloveniji.

Julija, pred zaključkom šolskega leta, smo objavili natečaj za počitniško akcijo, ki je trajala celoten čas počitnic. V sklopu akcije smo iskali najboljši slogan v slovenskem in angleškem jeziku, ki bi mlade

prepričal, da je Slovenija „kulska“ destinacija za poletna doživetja. Do roka, 15. septembra 2022, smo prejeli sedem spotov, ki jih je pregledal Mladinski odbor TZS in izbral najboljšega. V skladu z natečajem je bil najboljši spot s sloganom „Make green and active memories in Slovenija“ objavljen na Tik tok kanalu TZS 27. septembra 2022 na Svetovni dan turizma. Kasneje smo objavili tudi ostale prispele spote.

6. PROJEKT »DIGITALIZIRAJMO LOKALNO TURISTIČNO VSEBINO«

S projektom »Digitalizirajmo lokalno turistično vsebino«, ki ga sofinancira Ministrstvo za javno upravo, želimo v sodelovanju s partnerjem HIŠA!so.p. na spletni strani TZS vzpostaviti nov portal »konfigurator izletov«, ki bo uporabniku omogočal, da si sam sestavi načrt za izlet ter ga povežemo z aplikacijo [Slovenski turistični vodnik](#), s pomočjo katerega si lahko uporabnik izbrane interesne točke na lokaciji tudi ogleduje. V sklopu projekta, ki se je začel 1.1.2022, bomo do 31.8. 2023 izvedli približno 20 izobraževanj na temo digitalnih znanj ter 20 usposabljanj za uporabo nove digitalne storitve ter oblikovali 5 novih digitalnih lovov na zgodbe. V letu 2022 smo uspešno **izvedli 10 usposabljanj za nove digitalne storitve in 12 izobraževanj iz digitalnih znanj** ter organizirali **pet srečanj skupnosti**. Razvoj aplikacije je v zaključni fazi, saj že poteka faza zbiranja in vnosa vsebin v podatkovno bazo. Trenutno imamo v sistemu preko štiri tisoč vnosov v štirinajstih kategorijah. Načrtujemo, da bomo imeli ob objavi aplikacije, predvidoma junija 2023, v bazi približno sedem tisoč vnosov.

7. STROKOVNA SLUŽBA TZS

Strokovno službo sestavljajo: glavna sekretarka kot vodja strokovne službe, tri samostojne strokovne sodelavke (ena za skrajšen delovni čas po 4 ure dnevno) od 1. januarja pa je za določen čas zaposlena strokovna sodelavka na projektu Digitalizirajmo lokalno turistično vsebino.

Strokovna služba pripravlja in izvaja program dela TZS, ki ga potrdi UO TZS, vrši »servis« organom TZS (predsedstvo, upravni odbor, delovne skupine), vodi evidence članstva ter skrbi za nemoteno komunikacijo s predstavniki društev in zvez, vodi in koordinira delo na projektih, ki se izvajajo v sodelovanju z drugimi inštitucijami, svoje projekte prijavlja na različne razpise ter intenzivno dela na pridobivanju finančnih sredstev iz lastne dejavnosti.

Strokovna služba skrbi tudi za redno vzdrževanje poslovnih prostorov ter jih oddaja v poslovni najem trem najemnikom.

Prijave na javne razpise za 2022:

- Javni razpis Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport za sofinanciranje programov mladinskega dela v letih 2022 in 2023 – vloga odobrena
- Javni razpis za sofinanciranje selekcijskih in interesnih šolskih tekmovanj v š.l.2021/22, 2022/23, 2023/24 – vloga odobrena
- Javni razpis za sofinanciranje programskih vsebin medijev v letu 2022 – vloga zavržena

Viri pridobljenih finančnih sredstev v 2022:

- ❖ Pridobivanje finančnih sredstev iz naslova objavljenih sklepov:
 - Razpis Urada RS za mladino o sofinanciranju programov mladinskega dela v letih 2022 in 2023: prijava projekta Mladi, znanje in turizem 2022 in 2023; pogodba podpisana 23.5.2022
 - Pogodba MGRTja o sofinanciranju programskih aktivnosti TZS za leto 2022; pogodba podpisana 21.6.2022

- Pogodba Zavoda RS za šolstvo o sofinanciranju selekcijskih in interesnih šolskih tekmovanj v š.l.2021/22, 2022/23, 2023/24 – tekmovanje Zlata kuhalnica; pogodba podpisana 10.1.2022
- ❖ Pridobivanje finančnih sredstev iz naslova lastne dejavnosti:
 - oglaševanje v reviji Lipov list
 - članski material in naročnina Lipov list
 - sponzorska sredstva
- ❖ Pridobivanje finančnih sredstev iz naslova oddaje poslovnih prostorov

Nadzor in izvajanje plačilnega prometa:

- izdanih 874 računov
- naslavljanje pisnih opominov – avgust, december
- opominjanje naročnikov tudi s pomočjo e-pošte in telefonsko
- izdanih 348 potnih nalogov

Kadrovanje znotraj strokovne službe:

- vodenje evidence prisotnosti na delu
- zaposlitev za določen čas na projektu Digitalizirajmo lokalno turistično ponudbo

Zunanji izvajalci : strokovna služba pripravlja potrebne podatke za nemoteno delo zunanjih izvajalcev in izvaja oziroma spremlja njihovo delo:

- računovodski servis
- računalniški servis
- čistilni servis
- vzdrževanje »Portal TZS«
- urejanje spletne strani TZS
- lektoriranje

II. FINANČNO POROČILO

PODATKI IZ BILANCE STANJA V OBDOBJU OD 1.1.2022-31.12.2022

Postavka	2022
SREDSTVA	342.480,40 €
A. DOLGOROČNA SREDSTVA	18.930,09 €
I. Neopredmetena dolgoročna sredstva	
II. Opredmetena osnovna sredstva	18.930,09 €
B. KRATKOROČNA SREDSTVA	323.550,31 €
II. Kratkoročne poslovne terjatve	69.589,23 €
IV. Denarna sredstva	253.961,08 €
C. AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0,0
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	337.495,06 €
A. DRUŠTVENI SKLAD	289.343,94 €
I. Društveni sklad	289.343,94 €
II. Društveni sklad-presežek prihodkov	
III. Društveni sklad-presežek odhodkov	
IV. Čisti dobiček poslovnega leta	
V. PVPKAP	
B. REZERVACIJE	
C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	
Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	48.151,12 €
a. Kratkoročne finančne obveznosti	
b. Kratkoročne poslovne obveznosti	48.151,12 €
c. Kratkoročni dolgovi do članov	
D. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	

PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA V OBDOBJU OD 1.1.2022 - 31.12.2022

Postavka	2022
PRIHODKI IZ DEJAVNOSTI	526.328,39 €
dotacije iz proračuna in drugih javnih sredstev	446.845,05 €
članarine in prispevki članov	20.354,85 €
prihodki od prodaje, storitev, proizvodov	59.128,49 €
DONOS IZ POSLOVANJA	526.345,34 €
POSLOVNI ODHODKI	517.447,06 €
Stroški blaga, materiala in storitev	190.964,02 €
Stroški materiala	10.580,64 €
Stroški storitev	180.383,38 €
Stroški dela	164.394,52 €
Dotacije drugim pravnim osebam	157.677,67 €
Odpisi vrednosti	2.691,29 €
Drugi odhodki iz dejavnosti	1.719,56 €
SKUPAJ ODHODKI	517.447,06 €
Drugi odhodki	2,60 €
Drugi prihodki	0,13 €

Finančni prihodki	16,82 €
Finančni odhodki	0,03 €
davek	127,56 €
PRESEŽEK ODHODKOV	
PRESEŽEK PRIHODKOV	8.768,09 €
povprečno št. zaposlenih	4

Skladno z Zakonom o javnem interesu v mladinskem sektorju, se poslovanje MO TZS – program Mladi znanje in turizem vodi ločeno od ostalega programa dela TZS in sicer na stroškovnem mestu 3 (SM 3). Ločeno od ostalega programa TZS, se vodi tudi projekt Digitalizirajmo lokalno turistično vsebino, sofinanciran s strani MJU. Turistična zveza Slovenije je v poslovnem letu 2022 dosegla presežen prihodek v vrednosti **8.768,09 €**. Sredstva se namenja za delovanje TZS v letu 2023.

EVIDENCA PROSTOVOLJSKIH UR V LETU 2022

TZS ima status prostovoljske organizacije v javnem interesu in v skladu z Zakonom o prostovoljstvu beleži prostovoljske ure prostovoljcev ter poroča AJPEsu.

V letu 2022 je na programu dela TZS delalo **39 prostovoljcev**, ki so opravili **3.263 ur prostovoljskega dela**, kar znaša po metodologiji vrednotenja teh ur **32.263 eur**. Za beleženje prostovoljskih ur na Portalu TZS - www.tzs.link se je odločilo tudi 154 društev, ki so opravili 190.877 ur. Celotna TDO je opravila 194.140 prostovoljskih ur, kar po metodologiji vrednotenja teh ur znaša **1.994.476 eur**, ki smo jih prispevali za uspešno realizacijo projektov in delovanje TZS/TDO.

Poročevalec:
Karmen Burger, glavna sekretarka TZS

Podpis odgovorne osebe:
Pavle Hevka, predsednik TZS

